

POLISI AMDDIFFYN PLANT

Cylch Meithrin Y Felinheli

Bydd **Cylch Meithrin Y Felinheli** yn sicrhau bod rhieni a gofawyr yn ymwybodol o'r polisi hwn drwy y wybodaeth sydd i'w gael yn y llyfryn rhieni, copi o'r polisi ar gael i'w lawrlwytho oddi ar ein gwefan neu drwy ei ddarllen yn y ffeil bolisiau sydd yn cael ei gadw yn y Caban.

Nod

Nod y cylch yw sicrhau lles, diogelwch a datblygiad pob plentyn dan ei ofal

Egwyddorion

Mae polisiau diogelu gan y cylch sydd yn egluro sut rydym yn ceisio sicrhau fod pob plentyn yn ein gofal yn ddiogel, yn fodlon ac yn ffynnu. Serch hynny mae yna achlysuron ble daw i'r amlwg fod plentyn mewn risg o ddioddef neu yn dioddef o gamdriniaeth.

Mae amddiffyn plant rhag camdriniaeth yn gyfrifoldeb i bob aelod o staff a gwirfoddolwyr yn y cylch.

Mae'r polisi amddiffyn plant hwn yn amlinellu beth fydd y cylch yn ei wneud pan fo gofid am ddiogelwch plentyn a bod rhaid gweithredu i'w hamddiffyn rhag niwed.

Mae'r cylch yn hyrwyddo awyrgylch ac ethos sy'n galluogi plant, staff a gwirfoddolwyr i fynegi yn agored unrhyw ofidiau sydd ganddynt. Mae'r Polisi Amddiffyn Plant hwn a'r gweithdrefnau yn cydymffurfio â Gweithdrefnau Amddiffyn Plant Cymru Gyfan 2008, Deddf Plant 1989 a chanllawiau diogelu plant - Gweithio gyda'n Gilydd o dan Ddeddf Plant 2004.

Gan fod awdurdodau lleol mewn cyfnod o drawsnewid i weithio o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cymru 2014, bydd y polisi hwn yn cael ei adolygu yn gyson neu pan bod angen.

Hawliau Plant

Mae'r Cylch Meithrin yn parchu hawliau plant yn unol â datganiadau Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Plant a Deddf Plant 2004. I'r perwyl hwn bydd gan blant yr hawl i ddisgwyl i bob oedolyn sydd â chyfrifoldeb amdanynt eu hamddiffyn rhag camdriniaeth o bob math.

Erthygl 19: Dylai llywodraethau ofalu bod plant yn cael y gofal priodol, a'u cadw rhag trais, camdriniaeth ac esgeulustod gan eu rhieni neu unrhyw un arall sy'n edrych ar eu hôl.

Termau a ddefnyddir

Wrth drafod camdriniaeth rydym yn cyfeirio at y diffiniadau isod

Cam-drin corfforol

Gall cam-drin corfforol gynnwys taro, ysgwyd, taflu, gwenwyno, llosgi neu sgaldio, boddi, tagu, neu achosi math arall o niwed corfforol i blentyn. Gall plentyn gael ei niweidio'n gorfforol hefyd pan mae rhiant neu berson sy'n rhoi gofal yn ffugio neu'n creu salwch i'r plentyn yn ei ofal.

Cam-drin emosiynol

Cam-drin emosiynol yw cam-drin plentyn yn emosiynol dros amser i'r graddau lle achosir effeithiau niweidiol difrifol a chyson i ddatblygiad emosiynol y plentyn. Gallai olygu cyfleu'r syniad i'r plentyn ei fod yn ddiwerth neu fod neb yn ei garu, ei fod yn annigonol neu â gwerth ond i'r graddau ei fod yn bodloni anghenion person arall. Gall gynnwys beichio plentyn â disgwyliadau anaddas i'w oed neu ddatblygiad. Gall gynnwys peri i blentyn deimlo'n ofnus neu mewn perygl yn aml, er enghraifft, trwy orfod bod yn dyst o fewn y cartref i gam-drin domestig neu trwy gael ei fwlio. Gall hefyd olygu cam-fanteisio ar neu lygru plant. Mae elfen o gam-drin emosiynol yn perthyn i bob math o gamdriniaeth, er y gall fodoli ar ei ben ei hun.

Cam-drin rhywiol

Mae cam-drin rhywiol yn golygu gorfodi neu hudo plentyn neu berson ifanc i gymryd rhan mewn gweithredoedd rhywiol, p'un a yw'r plentyn yn ymwybodol o'r hyn sy'n digwydd ai peidio. Gall y gweithredoedd olygu cyffwrdd corfforol, gan gynnwys gweithredoedd treiddio i gorff y plentyn neu beidio. Gallan nhw fod yn weithredoedd sydd ddim yn cynnwys cyffwrdd, fel cynnwys plant yn y broses o edrych ar neu gynhyrchu deunyddiau pornograffig, o wyllo gweithredoedd rhywiol neu o annog plant i ymddwyn mewn ffyrdd anaddas yn rhywiol.

Esgeulustod

Esgeulustod yw methiant cyson i fodloni anghenion corfforol a/neu seicolegol sylfaenol plentyn sy'n debygol o arwain at nam difrifol i iechyd neu ddatblygiad y plentyn. Gall olygu methiant rhiant neu ofalwr i ddarparu digon o fwyd, cysgod neu ddillad, methiant i amddiffyn plentyn rhag niwed corfforol neu berygl, neu fethiant i sicrhau mynediad i ofal neu driniaeth feddygol addas. Gall hefyd gynnwys esgeuluso anghenion emosiynol sylfaenol plentyn, neu fethu ag ymateb iddyn nhw.

Gall esgeuluso ddigwydd hefyd yn ystod beichiogrwydd pan mae mam yn camddefnyddio sylweddau.

Fersiwn 1:2

Mehefin 2018 / Adolygiad Mehefin 2019

Ceri Rhiannon a Catrin Elis – Personau Cofrestredig : Rhian Jones a Sera Jones – Arweinyddion y Cylch
Elusen Gofrestredig Rhif 109457

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 wedi diffinio esgeulustod fel methiant i ddiwallu anghenion sylfaenol seicolegol, cymdeithasol, corfforol neu emosiynol unigolyn, sy'n debygol o arwain at niweidio llesiant yr unigolyn (er enghraifft, niweidio iechyd yr unigolyn, neu yn achos plentyn, niweidio datblygiad plentyn).

Diogelwch a Hybu Lles

Rydym yn cydnabod bod lefel uchel o hyder, ymddiriedaeth a pherthynas glos rhwng y plant a'r gweithwyr yn helpu i ddiogelu plant rhag niwed. Felly bydd y cylch yn:

- sefydlu a chynnal ethos lle mae plant yn teimlo yn ddiogel ac yn cael eu hannog i siarad, a ble mae staff yn gwrandao yn bwrpasol arnynt
- sicrhau bod plant yn gwybod bod yr oedolion o'u cwmpas yn ymateb bob tro pam maent yn cyfathrebu
- sicrhau fod cyfleoedd yn cael eu cynllunio i fagu sgiliau cymdeithasol a chaniatâi i blant ffurfio perthynas a'i gilydd
- modelu addysgeg sydd yn seiliedig ar ddangos parch at eraill

Mae gwybodaeth am sut yr ydym yn mynd ati i ddiogelu lles plant ar gael yn y polisïau canlynol:

- Polisi amddiffyn rhag yr haul
- Polisi asthma
- Polisi bwyta'n iach a chadw'n heini
- Polisi rhwystro plant rhag crwydro
- Polisi chwythu'r chwiban
- Polisi cydraddoldeb ac amrywiaeth
- Polisi gadael a chasglu plant
- Polisi hyrwyddo ymddygiad cadarnhaol
- Polisi iechyd, diogelwch a lles
- Polisi newid clwt
- Polisi staffio
- Polisi recriwtio
- Gweithdrefnau adnoddau dynol

Dyletswydd i Rwystro Eithafiaeth Dreisgar

Amlinellir yn Atodiad 1 (isod) sut bydd y cylch yn mynd ati i ddiwallu'r ddyletswydd gyfreithiol hon.

Cod Ymarfer

Byddwn yn dilyn Canllawiau Amddiffyn Plant Cymru Gyfan 2008 sydd wedi'u cymeradwyo gan y Bwrdd Diogelu Plant.

Yr Unigolyn Cyfrifol a'r Person â Gofal (Arweinydd y cylch) yw'r personau dynodedig amddiffyn plant. Rhaid iddynt sicrhau bod pob aelod o staff a gwirfoddolwr yn deall eu rôl yng nghyd-destun amddiffyn plant, a'u bod yn gweithredu yn unol a'r camau a nodir yn y cod ymarfer.

Bydd y cylch yn sefydlu partneriaeth agos â rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid er mwyn meithrin ymwybyddiaeth o'i rôl yn gofalu am les plant. Bydd pob rhiant/gofalwr/gwarcheidwad newydd yn derbyn gwybodaeth ar bolisiau'r cylch, yn cynnwys y Polisi Amddiffyn Plant, cyn i'w blentyn ddechrau mynychu'r cylch. Bydd rhieni yn deall bod gan y cylch gyfrifoldeb i gyfeirio unrhyw achos o gamdriniaeth dybiedig i'r Adran Gwasanaethau Cymdeithasol. Bydd copi o Weithdrefnau Amddiffyn Plant Cymru Gyfan ar gael yn y cylch i rieni ei weld ac i'r staff gyfeirio ato.

Bydd Pwyllgor y cylch yn sicrhau bod yr Unigolyn Cyfrifol a'r Person â Gofal (Arweinydd y cylch) yn mynychu hyfforddiant addas. Byddant yn gallu arwain ar y gwaith o ddiogelu plant yn y cylch, ynghyd â chynghori a chefnogi staff a chysylltu ag asiantaethau diogelu plant pan fo achos o gamdriniaeth dybiedig i blentyn sy'n mynychu'r cylch.

Cyfrifoldeb yr Unigolyn Cyfrifol a'r Pwyllgor fydd sicrhau bod pob aelod o staff a gwirfoddolwr yn y cylch yn mynychu hyfforddiant perthnasol ar ddiogelu plant ynghyd â sut i adnabod achosion o gamdriniaeth a sut i ymateb yn briodol. Cyfrifoldeb yr Unigolyn Cyfrifol a'r Person â Gofal (Arweinydd y cylch) fydd sicrhau bod staff a gwirfoddolwyr yn mynychu'r hyfforddiant hwn yn rheolaidd er mwyn gwneud yn siŵr bod ganddynt yr wybodaeth ddiweddaraf.

Bydd yr Unigolyn Cyfrifol a / neu'r Arweinydd) yn cynnal hyfforddiant anwytho cynhwysfawr gyda phob aelod o staff a gwirfoddolwr newydd. Bydd yr hyfforddiant yn cynnwys gwybodaeth lawn ar Bolisi a Gweithdrefnau Diogelu Plant y cylch. **Disgwylir i'r aelod o staff/gwirfoddolwr lofnodi ei fod wedi derbyn yr hyfforddiant a'i fod yn ei ddeall.**

Bydd y Pwyllgor, Yr Unigolyn Cyfrifol a'r Person â Gofal (Arweinydd y cylch) a phob aelod o staff a gwirfoddolwr yn y cylch yn gwybod am y Bwrdd Diogelu Plant Lleol a'i weithdrefnau, ac yn gyfarwydd â'r canllawiau diogelu plant yn y polisi hwn.

Os yw Arweinydd y cylch yn bryderus ynglŷn â newid yn ymddygiad plentyn, neu unrhyw arwyddion o niwed corfforol mân ond anesboniadwy, bydd yn trafod y sefyllfa gyda'r rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid gan roi esboniad am unrhyw anaf neu ymddygiad anghyffredin. Ni ddylid trafod gyda rhieni os fyddai hyn yn peryglu'r plentyn mewn unrhyw fodd. Ble mae elfen o ansicrwydd ynglŷn a hyn gofynnwch am gyngor gan y gwasanaethau cymdeithasol.

Bydd yr Arweinydd yn hysbysu'r Unigolyn Cyfrifol am y sefyllfa ac am unrhyw drafodaeth gyda'r rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid ynglŷn a'r digwyddiad. Cedwir cofnod llawn a chyfrinachol o'r sefyllfa yn y Llyfr Digwyddiadau ynghyd â chofnod o esboniad y rhieni/gofalwyr/gwarcheidwaid ac unrhyw gamau pellach a gymerwyd. Dylid trin y wybodaeth yn gwbl gyfrinachol a chadw'r llyfr dan glo bob amser.

Os yw Arweinydd yn amau fod plentyn yn cael ei gam-drin o ganlyniad i arwyddion corfforol neu arwyddion esgeulustod ar y plentyn, arwyddion ymddygiadol neu honiad gan y plentyn ei hun, bydd Arweinydd y cylch yn gweithredu ar unwaith trwy gysylltu a'r Swyddog ar Ddyletswydd yn swyddfa leol yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol a/neu'r Heddlu. Cyfrifoldeb yr Arweinydd fydd cadarnhau hyn yn ysgrifenedig o fewn 48 awr. Bydd hefyd yn hysbysu' Unigolyn Cyfrifol y Cylch ac AGGCC.

Os yw staff eraill y cylch yn cynnwys unrhyw wirfoddolwr yn bryderus ynglŷn â lles neu ddiogelwch plentyn dan eu gofal, byddant yn trafod y mater ar unwaith ac yn gyfrinachol gyda'r Arweinydd. Mewn achos o'r fath bydd yr Arweinydd yn dilyn y camau uchod.

Os yw staff y cylch yn ymwybodol fod plentyn ar y gofrestr amddiffyn plant, a bod y plentyn yn absennol o'r cylch heb eglurhad am fwy na dau ddiwrnod bydd y cylch yn hysbysu'r gwasanaethau cymdeithasol.

Honiad yn erbyn aelod o staff / gwirfoddolwr

Os oes honiad neu bryder yn cael ei nodi am aelod o staff neu wirfoddolwr, dylid hysbysu'r Yr Unigolyn Cyfrifol a'r Person â Gofal (Arweinydd y cylch).

Os yw'r aelod staff / gwirfoddolwr:

- wedi ymddwyn mewn ffordd sydd wedi niweidio plentyn neu gallai niweidio plentyn
- wedi cyflawni trosedd yn erbyn plentyn (neu yn gysylltiedig â phlentyn); neu
- wedi ymddwyn tuag at blant neu blentyn mewn ffordd sy'n awgrymu y byddai'n peri risg niwed pe bai'n gweithio'n agos neu'n rheolaidd gyda phlant

rhaid i'r cylch hysbysu'r gwasanaethau cymdeithasol a'r AGGCC yn ddi-oed.

Holiad yn erbyn Arweinydd / Person â Gofal

Os oes honiad neu bryder yn cael ei nodi am Arweinydd, (Person â Gofal) dylid hysbysu Unigolyn Cyfrifol y pwyllgor.

Os yw'r Arweinydd:

- wedi ymddwyn mewn ffordd sydd wedi niweidio plentyn neu gallai niweidio plentyn
- wedi cyflawni trosedd yn erbyn plentyn (neu yn gysylltiedig â phlentyn); neu
- wedi ymddwyn tuag at blant neu blentyn mewn ffordd sy'n awgrymu y byddai'n peri risg niwed pe bai'n gweithio'n agos neu'n rheolaidd gyda phlant

rhaid i'r cylch hysbysu'r gwasanaethau cymdeithasol a'r AGGCC yn ddi-oed.

Honiad yn erbyn Unigolyn Cyfrifol

Os oes honiad neu bryder yn cael ei nodi am Unigolyn Cyfrifol, dylid hysbysu'r Person â Gofal (Arweinydd) a'r pwyllgor.

Os yw'r Unigolyn Cyfrifol:

- wedi ymddwyn mewn ffordd sydd wedi niweidio plentyn neu gallai niweidio plentyn
- wedi cyflawni trosedd yn erbyn plentyn (neu yn gysylltiedig â phlentyn); neu
- wedi ymddwyn tuag at blant neu blentyn mewn ffordd sy'n awgrymu y byddai'n peri risg niwed pe bai'n gweithio'n agos neu'n rheolaidd gyda phlant

rhaid i'r cylch hysbysu'r gwasanaethau cymdeithasol a'r AGGCC yn ddi-oed.

Caiff yr aelod o staff/gwirfoddolwr/arweinydd, sydd â honiad yn ei erbyn, ei wahardd o'r gwaith tra cynhelir ymchwiliad llawn gan yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol Lleol mewn cydweithrediad gyda'r cylch, a'r heddlu os oes trosedd wedi digwydd

Cedwir cofnod cyfrinachol manwl o unrhyw amheuaeth neu honiad o gamdriniaeth yn erbyn plentyn sydd yn mynychu'r cylch, ynghyd â chofnod llawn o unrhyw ymchwiliad a gynhaliwyd a'r camau a gymerwyd. Cedwir y cofnodion hyn yn gyfrinachol hyd nes bydd y plentyn yn 21 oed.

Yn dilyn unrhyw achos neu honiad o gamdriniaeth rhoddir cefnogaeth lawn i'r plentyn gan staff y cylch.

Rhaid cadw manylion unrhyw gyhuddiadau yn gyfrinachol yn unol a'r Polisi Cyfrinachedd. Ni ddylid rhannu unrhyw wybodaeth o natur bersonol gyda Mudiad Meithrin. Mewn achosion ble fo angen cefnogaeth ar y pwyllgor gyda materion gweinyddol neu Mudiad Meithrin gefnogi'r cylch i ddilyn gweithdrefnau cywir gweithredu ar unrhyw argymhellion a wneir yn dilyn ymchwiliadau.

Bydd y Person â Gofal (Arweinydd) a/neu'r Unigolyn Cyfrifol yn ymrwymo i fynychu Cynhadledd Achos Amddiffyn Plant os gelwir cyfarfod ar gais Cyd-drefnydd Amddiffyn Plant y Gwasanaethau Cymdeithasol. Bydd yr Unigolyn Cyfrifol a'r Person â Gofal (Arweinydd) yn cydweithredu ag unrhyw awdurdod lleol sy'n gwneud, neu a all fod yn gwneud ymholiadau neu ymchwiliadau mewn perthynas ag amddiffyn plant yn unol a Rheoliad 22 (2) Rheoliadau Gwarchod Plant a Gofal Dydd (Cymru) 2010.

Yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol:

Penrallt,
Caernarfon,
Gwynedd.
LL55 1BN
01286 682646

AGGCC RHANBARTH GOGLEDD CYMRU

Swyddfa Llywodraeth Cymru
Sarn Mynach
Cyffordd Llandudno
LL31 9RZ
0300 7900 126
cssiw.north@wales.gsi.gov.uk

ATODIAD 1: Dyletswydd Rhwystro Eithafiaeth Dreisgar

Ers Gorffennaf 1af 2015 mae gan ofalwyr plant cofrestredig ddyletswydd gyfreithiol i atal pobl rhag cael eu tynnu mewn i eithafiaeth dreisgar o dan adran 26 o'r ddeddf Gwrthderfysgaeth a Diogelwch 2015

Caiff y ddyletswydd hon ei disgrifio fel y Ddyletswydd 'Ymatal' ('Prevent' duty)

Eithafiaeth Dreisgar – Beth yw e?

Pwrpas Strategaeth Atal (*Prevent*) yw ceisio ymateb i, ac atal, pob math o weithgarwch terfysgol yn y DU. Daw'r bygythiadau o sawl cyfeiriad. Y bygythiad mwyaf yw oddi wrth grwpiau terfysgol.

Fel rhan o'n dyletswyddau o dan y Ddeddf yma mae Cylch Meithrin y Felinheli yn mynd i sicrhau ein bod yn wasanaeth croesawgar gydag ethos gryf wedi ei seilio ar y gwerthoedd canlynol:

Mae Cylch Meithrin Y Felinheli yn credu mewn rhyddid barn, cydraddoldeb, rhyddid crefyddol, amddiffyn lleiafrifoedd, goddefgarwch, tegwch a chyfiawnder ym mhob agwedd o'n gwaith. Mae amddiffyn plant a diogelu eu lles yn sylfaenol i'n gwaith ac yn rhan hollbwysig o sicrhau fod hawliau plant yn cael eu parhau. Fel cylch meithrin byddwn yn:

Fersiwn 1:2

Mehefin 2018 / Adolygiad Mehefin 2019

Ceri Rhiannon a Catrin Elis – Personau Cofrestredig : Rhian Jones a Sera Jones – Arweinyddion y Cylch
Elusen Gofrestredig Rhif 109457

- Derbyn hyfforddiant arbenigol er mwyn bod y staff a'r Pwyllgor Rheoli yn deall beth yw eithafiaeth dreisgar, a'i effaith ar les plant
- Parhau i weithredu ein polisiau cydraddoldeb ag amrywiaeth gan gynnwys defnyddio systemau disgyblu mewn achosion o fwlio, chamwahaniaethu ar sail hil, anabled, rhyw, oed, tueddiad rhywiol, crefydd neu statws cymdeithasol.

Os oes tystiolaeth neu ofidion fod plentyn yn dioddef risg o'r pethau canlynol byddwn yn dilyn y camau yn ein Polisi Amddiffyn Plant:

1. Byw mewn amgylchedd lle mae syniadau a chredoau sy'n hybu eithafiaeth terfysgol
2. Amheuaeth bod plentyn mewn risg o gael ei gipio o'r wlad i sefyllfa beryglus

Byddwn yn dilyn y weithdrefn yn y Polisi Amddiffyn Plant i gofnodi a chyfeirio'r mater hwn ymhellach. Gall y gofidion hyn fod oherwydd:

- rhywbeth mae plentyn yn dweud wrthom
- rhywbeth mae aelod o staff wedi sylwi arno
- ymddygiad sy'n peri gofid
- sylwadau ar rwydweithiau cymdeithasol ar-lein
- Ofnau a rannwyd gan deuluoedd eraill neu aelodau eraill o'r gymuned.

Mae staff y cylch yn adnabod y plant, a byddant yn defnyddio barn broffesiynol i wyllo am newid mewn ymddygiad neu bersonoliaeth a allai fod yn destun pryder.

Bydd y Cylch yn magu perthynas o ymddiriedaeth a chyd barch gyda rhieni a gofalwyr. Bydd adnabod rhieni a gofalwyr yn ein galluogi i arsylwi ar unrhyw faterion o bryder a'u trafod gan ddilyn camau ein gweithdrefn amddiffyn plant.